

rós Rey ho volgué *consentir*, sinó que tots moriren a foc e a flama»; «per bé que la fortuna me haja *consentit*, e m sia stada amigable e pròspera, ab la planeta de Mars, en la qual yo naixquí ---»; «la Princesa no u volgué *consentir*»; «e com podeu vosaltres pensar yo fes tal cosa, ne menys *consentir*, com ab tan gran treball de suor e de sanc ---?», JoMartorell (Ag. I, 76, II, 4, 41, 104).

Consentir-se 'quedar avariats, un poc esbardellat'. «si la nau o leny no s romprà, mas que s *consentirà* o pendrà algun dan ---», «si gerram algú o gerres s'y trencaran o s'y rompran o sy s *consentiran*», *Consolat* [§§ 150, 192, Pard, pp 167, 221]. «Una fadrina ha d'esser / com una caps de vidre / perquè 'n estar *consentida* / no ho val es mirar-se-lê», cobla men (Camps Merc., *Folk.* I, 90) Participi que amb aquesta acc. s'estén també cap a Aragó i domini cast: en el parlar arag. sogorbí, p. ex., de la Serra d'Espadà, es diu que un animal o un bot «está *konsentido* de la pel·leja» 'clivellat o molt esgarrinxat de la pell' (Alcúdia de Beo, 1961). De vegades *consentir*, «se seguí una molt fort e desastrada, e molt terrible percutida de terratrèmol, semblant de la qual no era stada sentida en lo passat; la qual durà per gran espay, en tant que tothom se cuydase que los alberchs de la dita ciutat se endarrocassen; però no y hac alberc en tota la dita ciutat que no s *consentís*, e s fenés, axí en parets foranes com dintres», S. xv, Pere Joan Comes (*Llibre de coses asseny*, 1578, 51). Sobre aquesta acc., veg *DECH*, SENTIR, n. 5.

Consentiment: «yo no anava per mal a fer, e és-me aparegut un diable en forma de goç, ab *consentiment* de son senyor, e desigí mon desig complir», «ab *consentiment* de dos genovesos cavallers del Orde», Jo. Martorell (Ag. I, 186, 273). «Veu? Ja tinc lo *consentiment* d'ella: no 'm cal lo de vostè», NOLLER (*Pap*, 26)

D'aquí es formà en cat. ant. un adj *consent* 'consentidor, còmplice, tolerador d'un mal': «sobre tots aquells qui ayals malvestats tracten o y són *consents*, tu veràs en esta vida, e en l'altre, gran juý e venjança de Déu», Eiximenis (*Dones*, § 63; f° 48r1); «que u denunciassen a senyor major, car en altra manera, si no u fayen, aparien que fosen *consents*, ab lo batlle ensemps, de celar-ho», doc. segarenc de 1396 (Guardalada, *BABL* x, 1410); «car són *consents* que feres los devoren», Ausiàs civ, 27b; «complits anys dotze / --- / los sants rabins / la maridaren / --- / Joseph, ju heu / vell, del trip seu / --- / abduys parents / foren *consents*, / lur volentat / --- / consolidada / ---», JRoig (*Spill*, 11158). «Un seu amic e parent, lo qual en aquesta amor era *consent* ---», *Decam* IV, § 6, 262 13f (trad *consapevole*); «era *consenta* en sos afers», id VII, § 9, 427.12.

Ja en el S XIII *consén* pl. 'capparets, còmplices' en G de Cervera (774d), *consén* 'consentidor' en Cerverí També en trobadors occitans «*consén*: consentant» (Rayn, s. v. *sentir*)

I encara avui dia és viu a les Illes: «no és perquè m'haji dexada / sa amargura que jo sent / és que

vatz essè *consent* / tota una nit deshonrada», Bart. Crespi (*Allota Enganada*, 16); i el seu negatiu: «ha d'examinà primé / que amb amò s'experimenta: / si te mostres *inconsent*, / ingratissim sentiré, / y d'aquí endavant faré / un bé com es teu presenta», Bart Crespi (*Allota Enganada*, 5)

Consentent (o *consentint*, *consentent*); *consentidor*. *Consens*, ll. *consensus*, -ús, 'consentiment'; *consensual* *Contrasentit* [Lab. 1888], adaptació del fr. *contresens* [c. 1600].

Dissentir [Belv.], pres del ll. *dissentire* id; *dissentiment* [Belv.]; *dissensió* [Llull], ll. *dissenso*, -ons, id: «foren fets --- spies' qui spiasen si nagun cardenal sseria contra l'establiment, --- per ço que ls cardenals no hajen, per ocasió de major poder, *dissensió* ni ergull la u contra l'altre», *Blanq* (*NCL* II, 144.3). *Dissens* *Dessentit* *Desassensió*

Entre(s)sentir 'fer olor delicada' intr. «los ponsems exhalaven flayres que *entresentien*», EmVilanova (*Plorant i Rient*, 183 11); men. *entresentit* adj.-part. 'as sabentat, adonant-se de': «voldria que l'haguéssiu vista: és més guilana! —*Entresentit* d'això l'amo d'Albranca, digué a sa madona: --- en es cavat de fresc de dins es Barranquell hi som vist peuades de un peu amenós ---», Camps Merc. (*Folk.* II, 52). *Entre(s)sentit* *Pressentir* [1695, Lacav.]: «pr alg cosa: aliquid praesentire, praesagire, augurari; jo *presentia* que axò devia succehir»; *pressentiment* [Lacav.]: praesensio, V. *presagi*; *pressentidor*

Ressentir [Belv.]; *ressentiment* [Belv.]; *ressentit*; *ressentida*

Sentinella [1575: OPou; DT^o 1670], pres de l'it. *sentinella* 'servei de vigilància que presta un soldat en un indret precís', 'el soldat encarregat d'aquest servei', derivat de l'it. *sentire* en el seu sign de 'oir' (i alhora 'sentir'), veg. supra: «estar en *centinella*: custodiarum munia obire», *TbPu*, 175; ja en sentit figurat, 'protector, salvaguarda' «esta fidelíssima vila de Perpinyà, com a cap que és y pàtria comuna, per lo que li toca y circumneix [sentinella, en orde a la conservatió de tota esta terra y pahís ---, haver enviat lo dia mateix tingué avis perillava ---» 1660, avis dels Còsols de Perpinyà als jurats de Girona sobre l'estat sanitari (RLR Lxv, 94).

«Pel trau de la porta i de la finestra es veien passar i traspasar dues *sentinelles*, amb el màuser a coll», Coromines (*Prometeu*, XIII, § 1, p. 211, i en diversos capítols de *Presons Im*). A Mall. diuen *sentinella* en forma més fidel a l'italianisme: «La reina el veu, i digué que el volia per fer *sentinella* a sa cambra reial», AMAlcover (*BDLC* XVI, 130; x, 474) Aplicació als teixits, *BDC* IV, 149. A l'article CENTINELA, DCEC/DECH, dono detalls i demostracions sobre la formació en italià, que no caldrà repetir, així com sobre el pas al fr. *sentinelle* i cast *centinela*

En it. és formació amb paral·lels ben coneguts, com *ghermine* «inganno non odioso ---» (de *ghermire* 'agafar, aferrar', *pulcinella* etc), veg. Spitzer, *ARom* VII, 394-6; Mighorini, el col·loca dins el conjunt dels